

Sarajevo, 30.01.2017. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
23.01.2017.- 27.01.2017.

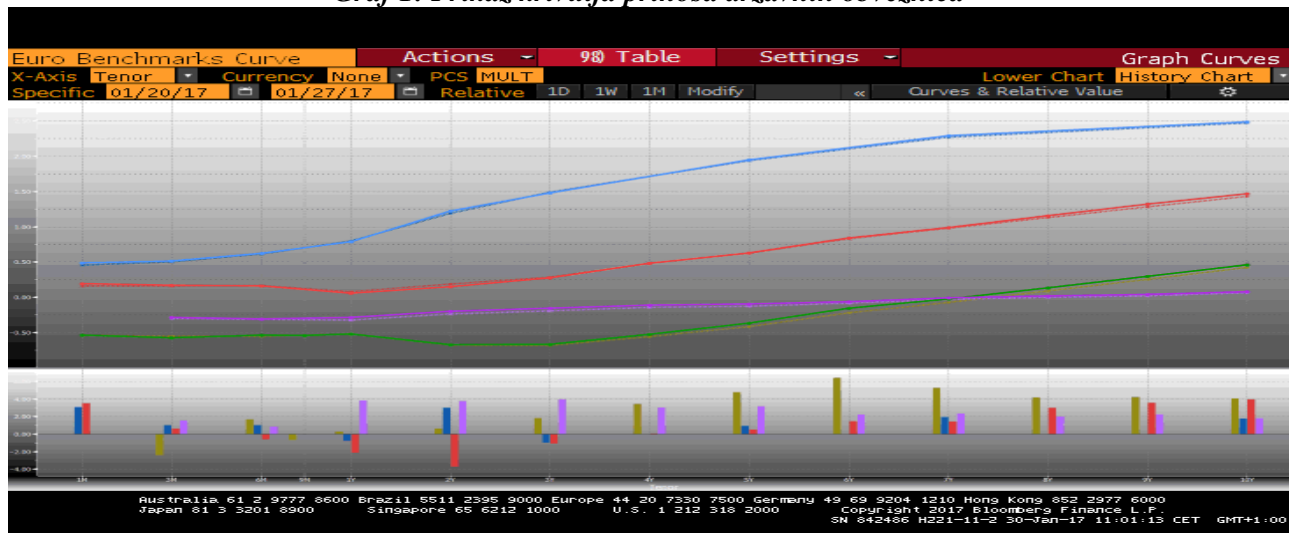
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	20.1.17	-	27.1.17		20.1.17	-	27.1.17		20.1.17	-	27.1.17		20.1.17	-	27.1.17	
2 godine	-0,67	-	-0,67	→	1,19	-	1,22	↗	0,19	-	0,16	↘	-0,23	-	-0,19	↗
5 godina	-0,41	-	-0,37	↗	1,94	-	1,95	↗	0,62	-	0,63	↗	-0,12	-	-0,09	↗
10 godina	0,42	-	0,46	↗	2,47	-	2,48	↗	1,43	-	1,47	↗	0,07	-	0,08	↗

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	20.1.17	-	27.1.17	
3 mjeseca	-0,848	-	-0,830	↗
6 mjeseci	-0,885	-	-0,885	→
1 godina	-0,615	-	-0,629	↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 27.01.2017. godine (pune linije) i 20.01.2017. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Početkom proteklog tjedna zabilježen je pad prinosa sigurnijih obveznica eurozone, koji je bio uzrokovan govorom predsjednika Trumpa, što se odrazilo na povećanu potražnju za sigurnijim investicijama. Ipak, pad je bio privremen jer su prinosi (najviše obveznica dužeg roka dospeljeća) do kraja tjedna uglavnom bilježili rast, a najveći rast je zabilježen na kraju trgovanja u četvrtak, kada je prinos desetogodišnjih njemačkih obveznica dostigao razinu od 0,484%, što je najviše u posljednjih godinu dana. Prinosi italijanskih obveznica ovog dospeljeća su na tjednoj razini povećani za preko 20 baznih bodova, zbog odluke italijanskog Ustavnog suda, koja se tiče izmjene zakona o izboru predstavnika za Donji dom italijanskog Parlamentna, što prema mišljenju investitora, povećava političke neizvjesnosti u ovoj zemlji. Iz MMF-a je priopćeno da ekonomski oporavak eurozone dobija na snazi, te se prognozira rast od oko 1,6% u tekućoj, kao i u naredne dvije godine. Središnja banka Njemačke je priopćila da bi stopa inflacije u ovoj zemlji mogla dostići razinu od 2,0% već u siječnju pod utjecajem rasta cijene nafte, čime bi po prvi put u posljednje četiri godine bila dostignuta ECB-ov ciljana razina stope inflacije. Njemačka Vlada je

potvrdila ranije prognoze ekonomskog rasta za ovu zemlju, te se i dalje očekuje ekonomski rast od 1,4% tijekom ove godine. Član IO ECB-a gđa Lautenschlaeger je izjavila da su stvoreni svi preduvjeti za stabilan rast stope inflacije, kao i da je optimistična po pitanju toga da će se uskoro početi raspravljati o povlačenju monetarnih stimulansa. Ona je apelirala na ECB da ne bude previše oprezna po pitanju povlačenja monetarnih stimulansa, ali je dodala da bi to trebalo da bude postupan proces.

Rejting agencija Fitch potvrdila je kreditni rejting Španjolske (BBB+) sa stabilnim izgledima, a S&P kreditni rejting Slovačke (A+) sa stabilnim izgledima. Njemačka je emitirala tridesetogodišnje obveznice po prinosu od 1,20%, što je skoro dvostruko veći prinos od razine koja je zabilježena na prethodnoj, listopadskoj, aukciji. Francuska je emitirala „zelene obveznice“ s rokom dospelja od 22 godine po prinosu od oko 1,77%. Nizozemska je emitirala petogodišnje (-0,283%), a Italija dvogodišnje (-0,071%) obveznice. Francuska je emitirala trezorske zapise dospelja 3, 6 i 12 mjeseci po prinosima između -0,552% i -0,530%, Španjolska devetomjesečne trezorske zapise po rekordno niskom prinosu (-0,342%) i tromjesečne trezorske zapise (-0,477%), a Italija šestomjesečne trezorske zapise (-0,286%).

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Indeks povjerenja potrošača – EZ (prelim.)	SIJEČANJ	-4,8	-4,9	-5,1
2.	Ifo indeks poslovnog povjerenja – Njemačka	SIJEČANJ	111,3	109,8	111,0
3.	Indeks ekonomskog povjerenja – Italija	SIJEČANJ	-	102,5	100,2
4.	Monetarni agregat M3 – EZ (G/G)	PROSINAC	4,9%	5,0%	4,8%
5.	PMI kompozitni indeks – EZ (prelim.)	SIJEČANJ	54,5	54,3	54,4
6.	Promjena broja nezaposlenih – Francuska (u '000)	PROSINAC	-6,1	26,1	-31,8
7.	Stopa nezaposlenosti – Finska	PROSINAC	-	7,9%	8,1%
8.	Stopa nezaposlenosti – Španjolska (tromjesečno) IV tromjesečje		18,7%	18,6%	18,9%
9.	Industrijska proizvodnja – Austrija (G/G)	STUDENI	-	2,3%	1,4%
10.	Industrijske porudžbine – Italija (G/G)	STUDENI	-	0,1%	-3,2%

SAD

Prinosi američkih obveznica su tijekom proteklog tjedna zabilježili blagi rast. Međutim, američki dionički indeks Dow Jones je tijekom trgovanja u četvrtak dostigao rekordno visoku razinu od 20.125,58 bodova, ali je do kraja tjedna zabilježio blago smanjenje na 20.093,78 bodova. Ovakva kretanja na financijskim tržištima su rezultat pojedinih odluka predsjednika SAD Trumpa, koje imaju elemente ekonomskog protekcionizma i koje bi, prema mišljenju investitora, mogle pozitivno utjecati na jačanje američkog ekonomskog rasta. Jedna od tih mjera bilo je povlačenje iz Transpacijskog trgovinskog sporazuma.

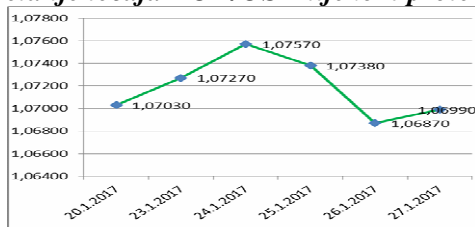
U petak je objavljen prvi preliminarni podatak o sporijem od očekivanog rastu američkog gospodarstva u četvrtom tromjesečju prošle godine, koji je iznosio 1,9% na godišnjoj razini. Međutim, **ukupna razina ekonomskog rasta SAD koja je zabilježena tijekom 2016. godine iznosi 1,6%, što je najniža razina rasta od 2011. godine.** Tijekom proteklog tjedna objavljeni su PMI indeksi prerađivačkog i uslužnog sektora, te prema ovim preliminarnim podacima, oba ova sektora tijekom siječnja bilježe rast.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	GDP – prvi preliminarni podatak (G/G)	IV tromjesečje	2,2%	1,9%	3,5%
2.	Indeks osobne potrošnje	IV tromjesečje	2,5%	2,5%	3,0%
3.	Indeks prodaje postojećih kuća (M/M)	PROSINAC	-1,6%	-2,8%	1,4%
4.	Indeks prodaje novoizgrađenih kuća (M/M)	PROSINAC	-0,7%	-10,4%	4,7%
5.	Indeks ekonomskih aktivnosti FED iz Čikaga	PROSINAC	-0,05	0,14	-0,33
6.	Indeks radnointenzivne proizvodnje FED iz Ričmonda	SIJEČANJ	7	12	8
7.	Indeks radnointenzivne proizvod. FED iz Kansas Sitija	SIJEČANJ	8	9	11
8.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	21. SIJEČNJA	247.000	259.000	237.000

USD je na tjednoj razini blago aprecirao u odnosu na EUR. Tečaj EUR/USD je smanjen s razine od 1,0703 na razinu od 1,0699.

Graf 2: Kretanje tečaja EUR/USD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Vrhovni sud Velike Britanije je presudio da premijerka May mora da dobije odobrenje Parlamenta prije nego otpočne formalni proces napuštanja EU. Najveće pravno tijelo u Velikoj Britaniji odbilo je argument Vlade po kojem su smatrali da mogu jednostavno koristiti izvršnu moć poznatu kao “kraljevska povlastica” prilikom povlačenja članka 50. Sporazuma iz Lisabona, te započeti dvogodišnje pregovore o napuštanju EU. Također, ovo tijelo je odbilo argument da parlamenti Sjeverne Irske, Škotske i Velsa treba da daju svoj pristanak prije nego se pokrene članak 50. navedenog sporazuma. Premijerka May je u više navrata ponovila da će se članak 50. pokrenuti do kraja ožujka. Ipak, da bi sada načinila taj korak morat će tražiti pristanak poslanika, što znači da bi njen plan mogao biti izmijenjen ili odložen, iako je iz glavne opozicijske partije, Laburističke partije, priopćeno da će usporavati ovaj raspored.

Istraživanje koje je proveo Reuters je pokazalo da će BoE referentnu kamatnu stopu ostaviti na rekordno niskoj razini, kao i da će zadržati ostale mjere stimulativne monetarne politike bar do 2019. godine, čak i ukoliko se očekivanja ekonomskog rasta za 2017. godinu revidiraju na više. Također, istraživanje je pokazalo da je 90% banaka koje su u istraživanju sudjelovale izjavilo da se pripremaju za učinke Brexita, što ujedno predstavlja njihov najveći izazov.

Ministar financija Velike Britanije g. Hammond je izjavio da će Velika Britanija poštivati obveze koje ima pod ugovorom s EU, dok traga za načinima da ojača trgovinske veze sa svjetskim partnerima. On je dodao da je Velika Britanija i dalje član EU, te da će nastaviti da poštuje pravila, regulative i zakone EU sve dok je njen član.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Pozjamice javnog sektora (u mlrd GBP)	PROSINAC	6,8	6,4	10,8
2.	GDP (Q/Q) A	IV TROMJESEČJE	0,5%	0,6%	0,6%
3.	Uslužni sektor (M/M)	STUDENI	0,3%	0,3%	0,3%
4.	Zahtjevi za kupovinu kuća	PROSINAC	41.000	43.228	41.003

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EUR/GBP je zabilježio pad s razine od 0,87165 na razinu od 0,86517, dok je tečaj GBP/USD povećan s razine od 1,2182 na razinu od 1,2275.

JAPAN

Vlada Japana je zadržala nepromijenjene ukupne ekonomske procjene, u svim segmentima, uključujući potrošnju kućanstva, izvoz i poslovno povjerenje. Zadržane su procjene iz prosinca, pri čemu je Vlada istakla da se ekonomija postupno oporavlja iako i dalje postoje određene slabosti. Istaknuto je da su plaće i uvjeti rada poboljšani, iako je upozoreno na neizvjesnosti globalne ekonomije koje su pojačane fluktuacijama na tržištima kapitala. Istraživanje koje je Reuters proveo je pokazalo da 2/3 japanskih kompanija ne planira da povećava plaće u ovoj godini, što ugrožava kampanju premijera Abe za većim plaćama koje bi podstakle ekonomski rast i što bi predstavljalo jedan od načina za prevazilaženje deflacije.

Ministar ekonomije g. Ishihara je izjavio da i dalje vjeruje da slobodna trgovina predstavlja izvor globalnog ekonomskog rasta, nakon što je predsjednik Trump, donio fomalnu odluku o povlačenju SAD iz Transpacifičnog sporazuma. Što se tiče pitanja spremnosti Japana da otvara slobodne bilateralne sporazume sa SAD, Ishihara je naglasio da bi možda trebalo da prođe određeno vrijeme prije nego se determinira da li će zvaničnici SAD tražiti takav vid sporazuma. Ministar trgovine g. Seko je izjavio da će Japan nastaviti da naglašava strategijsku i ekonomsku važnost Transpacifičkog sporazuma sa SAD.

Glasnogovornik Vlade g. Suga je izjavio da se Japan priprema na sve moguće situacije koje se vezuju za odnose sa SAD, nakon što je predsjednik SAD Trump istupio iz Transpacifičkog sporazuma. Premijer g. Abe će posjetiti Vašington sljedećeg mjeseca, dok je jedan od zavničnika administracije predsjednika Trumpa izjavio da će SAD tražiti brži napredak ka bilateralnom sporazumu s Japanom. Suga je također dodao da će Japan nastaviti da pažljivo prati kako će veze između SAD i Meksika utjecati na japanske kompanije.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

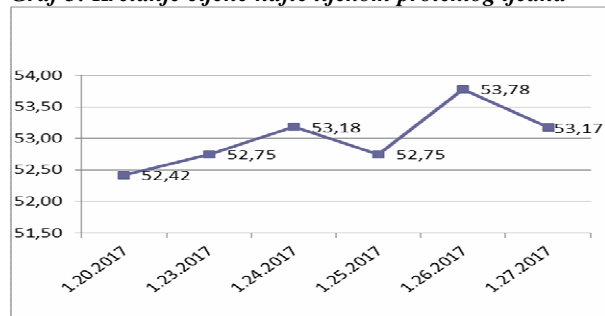
Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Indeks ukupne industrije aktivnosti (M/M)	STUDENI	0,4%	0,3%	0,0%
2.	Vodeći indeks CI F	STUDENI	-	102,8	102,7
3.	Koicidirajući indeks F	STUDENI	-	115,0	115,1
4.	PMI radnointenzivni sektor P	SIJEČANJ	-	52,8	52,4
5.	Trgovinska bilanca (u mld JPY)	PROSINAC	281,1	641,4	147,9
6.	Izvoz (G/G)	PROSINAC	1,1%	5,4%	-0,4%
7.	Uvoz (G/G)	PROSINAC	-0,8%	-2,6%	-8,8%
8.	Uslužni sektor (G/G)	PROSINAC	0,3%	0,4%	0,3%

JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EUR/JPY zabilježio porast s razine od 122,69 na razinu od 123,13. JPY je deprecirao u odnosu na USD, te je tečaj USD/JPY povećan s razine od 114,62 na razinu od 115,10.

NAFTA I ZLATO

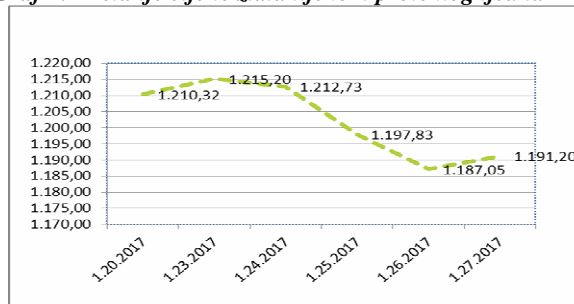
Cijena jednog barela sirove nafte je na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak iznosila 52,42 USD (48,98 EUR). Cijena ovog energenta je tijekom proteklog tjedna imala trend rasta, iako je u tom razdoblju objavljena informacija da je broj aktivnih bušotina u SAD u trećem tjednu siječnja povećan za 29, na ukupno 551, a što je najveće tjedno povećanje zabilježeno u posljednje četiri godine. Osnovni čimbenik koji utječe na rast cijene ovog energenta je činjenica da se zemlje proizvođači nafte drže dogovora i da smanjuju obujam proizvodnje ovog energenta. Pored toga, objavljene su i informacije o tome da su američke zalihe ovog energenta povećane za 2,8 milijuna barela. Ipak, krajem proteklog tjedna, investitori su preusmjerili pažnju s procesa smanjenja obujma proizvodnje nafte u zemljama članicama OPEC-a i drugim proizvođačima nafte, na povećanje obujma proizvodnje nafte u SAD, što je tijekom trgovanja u petak utjecalo na smanjenje cijene. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 53,17 USD (49,70 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.210,32 USD (1.130,82 EUR). Početkom proteklog tjedna cijena zlata je bilježila rast. Međutim, pod utjecajem povećanja tražnje za rizičnijom financijskom aktivom investitori su smanjili tražnju za ovim plemenitim metalom. Američki dionički indeks Dow Jones je tijekom proteklog tjedna bilježio rast, te je tijekom trgovanja u četvrtak povećan na rekordno visoku razinu od 20.125,58 bodova. Doprinos smanjenju cijene ovog plemenitog metala dala je i aprecijacija USD u odnosu na EUR, ali i u odnosu na druge valute trgovinskih partnera, a koja je zabilježena polovinom proteklog tjedna. Pored toga, pojedini investitori su vršili prodaju zlata s ciljem realiziranja dobitka, nakon što je polovinom siječnja i početkom proteklog tjedna cijena ovog plemenitog metala bilježila rast. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.191,20 USD (1.113, EUR 38), što na tjednoj razini predstavlja smanjenje od 1,58%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.

Izvor: Bloomberg